

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 29 февруари 2024 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: јануари 2024 година

- Во јануари 2024 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити, изнесува 5,55% и е зголемена за 0,08 п.п. и 0,57 п.п. на месечна и на годишна основа, соодветно. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 1,72% и на месечно ниво е намалена за 0,07 п.п., при годишен раст од 0,79 п.п.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити², во јануари, забележа минимален месечен раст од 0,01 п.п. и изнесува 5,22%, додека на годишна основа е зголемена за 0,17 п.п. Просечната каматна стапка на новопримените депозити изнесува 2,22% и на месечно ниво е намалена за 0,15 п.п., во услови на годишен раст од 0,71 п.п.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити

	1.2023	2.2023	3.2023	4.2023	5.2023	6.2023	7.2023	8.2023	9.2023	10.2023	11.2023	12.2023	1.2024
во % на годишно ниво													
Вкупни кредити	4.98	5.00	5.04	5.08	5.09	5.12	5.49	5.49	5.49	5.49	5.48	5.47	5.55
Корпоративен сектор	4.60	4.63	4.70	4.79	4.81	4.86	5.36	5.36	5.37	5.37	5.36	5.33	5.44
Домаќинства	5.34	5.34	5.34	5.34	5.34	5.35	5.61	5.61	5.61	5.60	5.59	5.59	5.65
Новоодобени кредити	5.05	5.20	5.26	5.44	5.32	5.26	5.57	5.53	5.49	5.55	5.38	5.21	5.22
Корпоративен сектор	5.19	5.22	5.27	5.53	5.36	5.26	5.75	5.73	5.50	5.71	5.39	5.30	5.21
Домаќинства	4.81	5.18	5.23	5.26	5.25	5.27	5.32	5.24	5.47	5.28	5.35	5.02	5.26
Вкупни депозити	0.93	1.00	1.11	1.17	1.22	1.40	1.50	1.55	1.59	1.67	1.74	1.79	1.72
Корпоративен сектор	1.35	1.75	1.74	1.82	1.92	1.99	2.02	2.08	1.94	1.96	2.23	2.06	2.07
Домаќинства	0.88	0.92	1.04	1.11	1.15	1.34	1.44	1.50	1.55	1.64	1.69	1.76	1.69
Новопримени депозити	1.51	1.71	2.04	2.23	1.93	2.70	2.21	2.17	2.15	2.32	2.28	2.37	2.22
Корпоративен сектор	1.00	1.40	1.10	1.62	1.50	2.11	1.57	1.81	1.65	1.51	1.71	2.19	2.02
Домаќинства	1.71	1.86	2.27	2.34	2.18	2.87	2.40	2.32	2.40	2.57	2.46	2.42	2.30

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити / новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

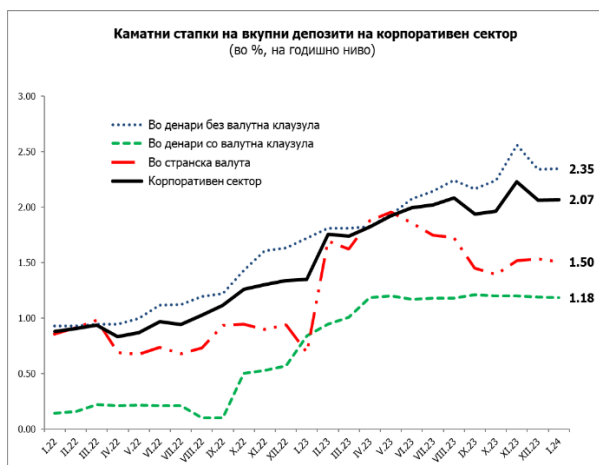
1. Каматни стапки на корпоративниот сектор³

- Во јануари 2024 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор забележа месечен раст од 0,11 п.п. и изнесува 5,44%. Анализирано по валута, промената во целост се должи на повисоките каматни стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,22 п.п.), додека каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула и на кредитите во странска валута се намалени (за 0,09 п.п. и 0,03 п.п., соодветно). На годишно ниво, оваа каматна стапка е зголемена за 0,84 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор, овој месец, изнесува 5,21% и на месечна основа е намалена за 0,09 п.п. Притоа, падот се должи на пониските каматни стапки на кредитите во странска валута и на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,37 п.п. и 0,25 п.п., соодветно), во услови на раст на каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,61 п.п.). Во споредба со јануари претходната година, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор бележи раст од 0,02 п.п.

Извор: НБРСМ.

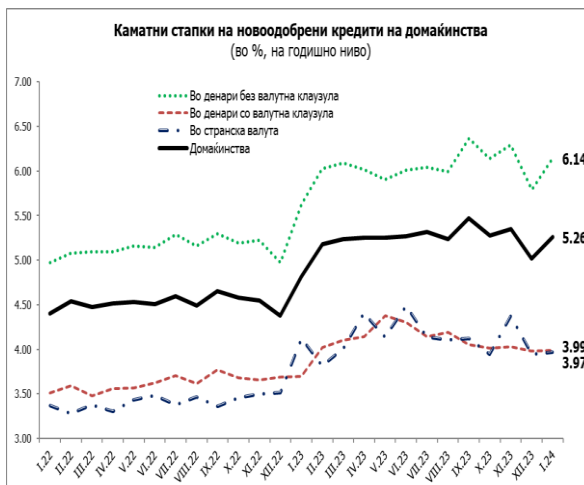
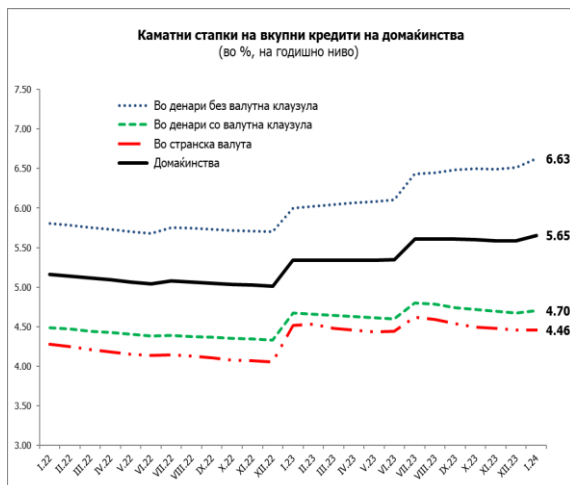
³ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во јануари, кај просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор е забележано минимално месечно зголемување од 0,01 п.п. и изнесува 2,07%. Промената целосно произлегува од растот на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,01 п.п.), додека каматните стапки на депозитите во странска валута и денарските депозити со валутна клаузула се намалени (за 0,04 п.п. и 0,01 п.п., соодветно). На годишно ниво, каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор е зголемена за 0,72 п.п.
- Каматната стапка на новопримените депозити⁴ на корпоративниот сектор оствари месечен пад од 0,17 п.п. и изнесува 2,02%. Анализирано по валута, надолната промена е резултат на намалените каматни стапки на депозитите во странска валута и на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,22 п.п. и 0,17 п.п., соодветно), во услови на раст на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,19 п.п.). Споредено на годишна основа, оваа каматна стапка бележи раст од 1,02 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁵

Извор: НБРСМ.

- Во јануари 2024 година, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата изнесува 5,65% и е зголемена за 0,06 п.п. на месечно ниво. Притоа, промената се должи на растот на каматните стапки на денарските кредити без и со валутна клаузула (за 0,12 п.п. и 0,03 п.п., соодветно), додека каматните стапки на кредитите во странска валута се непроменети. Годишниот раст на каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата изнесува 0,31 п.п.

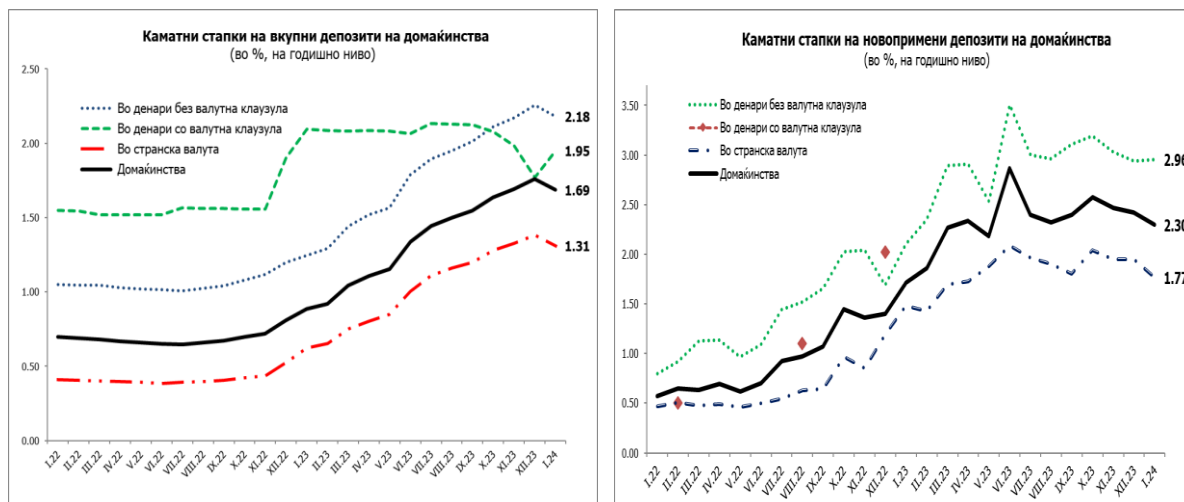
⁴ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁵ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Кај просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата, овој месец е забележан месечен раст од 0,24 п.п. и изнесува 5,26%. Растот е резултат на зголемените каматни стапки на сите компоненти, и тоа: денарските кредити без валутна клаузула (за 0,35 п.п.), кредитите во странска валута (за 0,03 п.п.) и денарските кредити со валутна клаузула (за 0,01 п.п.). Анализирани на годишно ниво, оваа каматна стапка е повисока за 0,45 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Овој месец, каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата изнесува 1,69% и на месечно ниво е намалена за 0,07 п.п. Надолната промена се должи на падот на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула и на депозитите во странска валута (за 0,08 п.п. и 0,07 п.п., соодветно), во услови на раст на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,18 п.п.). Каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата е зголемена за 0,81 п.п., во однос на истиот месец претходната година.
- Во јануари, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁶ изнесува 2,30% и е пониска за 0,12 п.п. на месечна основа. Притоа, падот во целост произлегува од пониските каматни стапки на депозитите во странска валута (за 0,18 п.п.), додека каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула бележат раст (за 0,02 п.п.). Овој месец банките и штедилниците не евидентирале новопримени денарски депозити со валутна клаузула. На годишна основа, оваа каматна стапка оствари раст од 0,59 п.п.

⁶ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 29 март 2024 година (референтен пресек заклучно со февруари 2024 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02/3215-235 лок. 108/110.